

مقدمه

بخش

کشاورزی

در ایران یکی

از دیرینه‌ترین

و مهم‌ترین

بخشهای اقتصادی

است که همواره به

عنوان محور توسعه

محسوب شده و به اعتقاد

بسیاری از کارشناسان و

صاحب‌نظران دارای مزیت نسبی است.

زیرا کشاورزی و نظام اقتصادی مبتنی بر

آن، قدمتی طولانی در ایران دارد. و در این

بخش بخاطر تامین نیاز غذایی جامعه

حساسیتهای زیادی وجود دارد. بدین

ترتیب آنچه را در این میان نباید از نظر

دور داشت، این است که بدون شک تامین

مواد غذایی به صورت انبوه و پاسخگویی

به نیازهای روزافزون جامعه به

فرآورده‌های کشاورزی تنها با گذر از

کشاورزی سنتی و بهره‌گیری از فن‌آوری

مناسب تولید و توسعه مکانیزاسیون

محقق می‌گردد. از این رو مکانیزاسیون

کشاورزی به عنوان یک عامل حیاتی در

تولید محصولات کشاورزی سهم به سزایی

در امنیت و ثبات و توسعه مواد غذایی این

کشور ایفا می‌نماید. بنابراین، بهتر آن

است که در جهت نیل به اهداف و

پیشبرد بهینه این بخش دیرینه در ایران،

گامهای موثرتری برداشته شود.

بخش کشاورزی در حال حاضر تامین

کننده ۲۶ درصد تولید ناخالص ملی و

حدود ۸۵ درصد مواد غذایی در کشور

بررسی وضعیت صنعت طیور و چگونگی شکل‌گیری اتحادیه سراسری تعاونی مرغداران

● گردآوری و تنظیم: البرز محمدی

وزارت

تعاون

می‌پردازیم:

در چند

دهه گذشته

صنعت مرغداری

در ایران بطور

مستمر و چشمگیری

توسعه یافته است. بطوری

که تولید گوشت از ۹۷ هزار تن

در سال ۵۳ به ۷۰۰ هزار تن در سال

۷۸ و ۸۰۰ هزار تن در سال ۸۰ افزایش

یافته و به مرور تولیدات طیور جانشین

انواع پروتئین‌های حیوانی در تغذیه مردم

ایران شده است.

در عین حال، توسعه مرغداری در

دهه‌های گذشته با مسائل فراوانی همراه

بوده و در اغلب سالها بحران و چالشهای

متعددی را برای تولیدکنندگان و

برنامه‌ریزان به همراه داشته است که

متأسفانه این مسائل به صورت مزمن و

حل ناشدنی باقیمانده است و اما علی‌رغم

تمام مشکلات و مسائلی که برای توسعه

مرغداری در ایران وجود دارد معهدا در

آینده نیز به دلایلی که ذکر خواهد شد،

مجبور به توسعه بیشتر صنعت مرغداری

در کشور می‌باشیم و اما عللی که نیاز به

توسعه مرغداری را در آینده ضروری

می‌سازد به قرار زیر می‌باشد:

افزایش رشد جمعیت در طی مقاطع

مختلف تا سال ۱۴۰۰

در مورد افزایش جمعیت در ایران

ارقام اعلام شده دارای اختلافات زیادی

است. وجود تنوع آب و هوایی، ذخایر ژنتیکی، منابع عظیم طبیعی خدادادی، مزیت در تولید برخی محصولات و... از جمله دیگر قابلیت‌های بخش کشاورزی است.

با نگاهی اجمالی به شاخصهای اقتصادی می‌توان دریافت که طی سه سال گذشته روند رشد بخش کشاورزی سیر صعودی مطلوبی داشته است، به طوری که از درصد رشد (۹/۴-) در سال ۱۳۷۸ به درصد (۶/۱) در سه ماهه اول سال ۱۳۸۱ رسیده و سهم بخش کشاورزی در تولید ناخالص ملی ۲۶ درصد و اشتغال در سطح ملی ۲۸ درصد اعلام شده است که در نوع خود قابل توجه می‌نماید. با این مقدمه اینک به بررسی وضعیت صنعت طیور و مرغداری در ایران که خود از موثرترین و فعالترین بخشهای کشاورزی و زیربخش شکوفا می‌باشد و نیز به چگونگی و ضرورت شکل‌گیری اتحادیه سراسری صنعت مرغداران تحت پوشش

تغذیه‌ای و اقتصادی تولید گوشت مرغ و تخم‌مرغ تولید این محصولات به طور طبیعی توسعه یافته و جانشین مواد دیگر پروتئینی شده است. مزایای این امر به طور خلاصه به قرار زیر می‌باشد:

مزایای تغذیه‌ای و بهداشتی

میزان پروتئین بالا، ضریب هضم بالا، افت کم در کشتارگاه و به هنگام مصرف و بالاخره سالم بودن گوشت از نظر محدود بودن بیماری‌های قابل انتقال به انسان از جمله مزایای بهداشتی این تولیدات می‌باشند.

مزایای اقتصادی

رشد سریع جوجه‌های گوشتی در نژادهای اصلاح شده، ضریب تبدیل غذایی پایین، سهولت تهیه منابع اولیه غذایی، امکان تولید در تمام شرایط جغرافیایی و آب و هوایی، برگشت سریع سرمایه نیز از جمله مزایای اقتصادی این بخش می‌باشند.

از این رو وضعیت طیور کشور و توسعه کمی صنعت طیور در سالهای اخیر بویژه، بعد از انقلاب بر کمتر کسی پوشیده است. واحدهای مرغداری به گستردگی کل خاک ایران پراکنده و در هر شهر و روستایی وجود دارند. به همین علت صنعت مرغداری یکی از صنایع قابل توجه و ممتاز در کشور است براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، کل دارایی‌های ثابت صنعت مرغداری شامل واحدهای پرورش و صنایع وابسته یعنی معادل ۹۷۷ میلیارد تومان است که از رقم یاد شده ۸۴ درصد معادل ۸۲۰ میلیارد تومان متعلق به واحدهای پرورش و تولید مرغ و تخم‌مرغ، ۶ درصد متعلق به کشتارگاهها و ۹/۳ درصد متعلق به خوراک طیور است. در بخش پرورش و تولید مرغ و تخم‌مرغ که ۸۴ درصد از کل سرمایه ثابت صنعت مرغداری را به خود اختصاص می‌دهد، سهم عمده متعلق به تولید گوشت مرغ و پس از تاسیسات مرغ تخم‌گذار است. با توجه به شمار شاغلان در واحدهای پرورش و تولید مرغ و تخم‌مرغ (۵۶۲۱۴ نفر) است. همچنین سرمایه ثابت موردنیاز برای ایجاد یک شغل در این بخش بالغ بر ۱۴۵/۹ میلیون

سال	گزینه رشد کم ۱/۴ درصد	گزینه رشد متوسط ۱/۷ درصد	گزینه رشد زیاد ۲/۱ درصد
۱۳۸۰	۶۵/۶۰۰/۰۰۰	۶۵/۸۰۰/۰۰۰	۶۵/۸۰۲/۰۰۰
۱۳۸۵	۷۱/۳۰۰/۰۰۰	۷۱/۸۳۰/۰۰۰	۷۱/۹۸۱/۰۰۰
۱۳۹۰	۷۷/۲۶۵/۰۰۰	۷۸/۳۴۵/۰۰۰	۷۸/۹۸۰/۰۰۰
۱۳۹۵	۸۲/۵۰۰/۰۰۰	۸۴/۴۰۰/۰۰۰	۸۶/۰۰۰/۰۰۰
۱۴۰۰	۸۶/۴۰۰/۰۰۰	۸۹/۲۰۰/۰۰۰	۹۲/۲۰۰/۰۰۰

کیلوگرم، مصر ۶ کیلوگرم، هند ۱ کیلوگرم، بنابراین و بطور کلی، متوسط سرانه مصرف در دنیا ۷ کیلوگرم است.

لازم به ذکر است مصرف سرانه گوشت مرغ در ایران در روز ۳۳ گرم و مصرف سرانه تخم‌مرغ ۲۱/۹ گرم می‌باشد، که باتوجه به این که گوشت مرغ دارای ۲۰/۲ درصد پروتئین و تخم‌مرغ ۱۲/۵ درصد پروتئین می‌باشد بنابراین، در روز ۶/۶۶ گرم پروتئین خالص از گوشت مرغ و ۲/۷۳ گرم از تخم مرغ و در مجموع ۹/۳۹ گرم از احتیاجات پروتئین خالص مردم از تولیدات طیور تامین می‌شود.

کاهش تولید و مصرف گوشت قرمز

تولید گوشت قرمز در ایران و کشورهای جهان سوم براساس مراتع طبیعی بنیان گذاشته شده است. به طوری که طبق نظرات کارشناسان در حال حاضر ۱۲۳ میلیون واحد دامی در کشور وجود دارد که ۸۳ میلیون واحد دامی از مراتع کشور تعریف می‌شوند و این در حالی است که ظرفیت مراتع کشور حدود ۳۷ میلیون رأس دام است. و این امر سبب شده است که به سرعت مراتع بیشتری به صورت مخروبه درآمد و غیرقابل چرا باشند. به طوری که در سالیان آتی کشور متکی به واردات عظیم گوشت قرمز می‌گردد. در سالهای اخیر به علل مختلف این واردات کاهش یافته است. مصرف سرانه گوشت قرمز در ایران به علل کمبود، گرانی و کاهش قدرت خرید مردم بنحو چشمگیری کاهش یافته است. از این رو برای جبران کاهش مصرف گوشت قرمز اجباراً باید از منابع دیگر پروتئین حیوانی به ویژه طیور و ماهی استفاده نمود.

سهولت تهیه تولیدات طیور

امروزه در دنیا و ایران به علت مزایای

است. از این رو در بخش مطالعات جمعیت در فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی برای آینده کشور سه الگوی مختلف براساس رشد کم، رشد متوسط و رشد زیاد تا سال ۱۴۰۰ مورد بررسی قرار گرفت که خلاصه آن به صورت فوق در جدول آمده است.

باتوجه به آمار ارائه شده از سایر منابع به نظر می‌رسد رشد ۱/۷ درصد با واقعیت بیشتر مطابقت دارد به این ترتیب در طی بیست سال آینده به طور خوش بینانه ۲۴ میلیون نفر افزایش جمعیت خواهیم داشت که باید علاوه بر تامین غذا برای جمعیت فعلی، برای ۲۴ میلیون نفر جمعیت اضافی نیز غذا تولید کرد.

پایین بودن مصرف سرانه پروتئین حیوانی و تولیدات طیور

طبق نظر برخی از کارشناسان تغذیه در ایران، مصرف پروتئین حیوانی روزانه ۱۹ گرم است. در حالی که آمار (F.A.O) ۱۷ گرم را برای ایران اعلام کرده است و این در حالی است که در اکثر کشورهای دنیا حداقل مصرف سرانه پروتئین حیوانی ۲۹ گرم است. بدین ترتیب از نظر مصرف سرانه پروتئین در پایین تراز حداقل قرار گرفته‌ایم. و برای حفظ سلامت جامعه باید مصرف سرانه پروتئین حیوانی کشور افزایش یابد.

طبق اعلام مقامات وزارت جهاد کشاورزی، میزان مصرف سرانه گوشت مرغ در ایران ۱۲ کیلوگرم و میزان مصرف تخم‌مرغ ۸ کیلوگرم در سال برآورد شده است. این مهم در حالی است که میزان مصرف سرانه گوشت مرغ در برخی کشورهای دنیا به شرح زیر است: آمریکا ۴۱ کیلوگرم، کانادا ۲۷ کیلوگرم، برزیل ۲۳ کیلوگرم، ایتالیا ۱۱ کیلوگرم، آلمان ۸

ریال است که نشانگر اهمیت سرمایه ثابت در ایجاد هر شغل در این صنعت است و اما در خصوص وضعیت طیور کشور می‌توان گفت که میزان نیاز سالانه دان بیش از چهارمیلیون تن است سطح زیربنای سالنهای مرغداری و تاسیسات و تجهیزات مرغداری بالغ بر چهل هزار هکتار می‌باشد که مجموعه این صنعت عظیم سالیانه حدود هشتصد و پنجاه هزار تن گوشت مرغ و پانصد هزار تن تخم‌مرغ تولید می‌کند و چنانچه از حداکثر توان بهره‌جویی و بهره‌گیری شود، بالغ بر یکهزارویکصد تن گوشت مرغ و هشتصد هزار تن تخم‌مرغ تولید خواهد شد. با این وصف بهره‌وری صنعت مرغداری کشور ما در مقایسه با واقعیت‌های موجود جهانی کافی و قابل قبول نمی‌باشد. زیرا:

از نظر تولید

(الف) میزان بهره برداری از سالن‌های گوشتی در دنیا ۶-۵/۵ دوره در سال و در ایران بطور متوسط ۳ دوره می‌باشد.
(ب) ضریب تبدیل دان در دنیا ۱/۷ و حداکثر ۱/۸ و در ایران ۲ و بطور عادی ۲/۵ می‌باشد.
(ج) کیفیت لاشه پایین و پروسس و عمل‌آوری گوشت مرغ ناقص و بسته‌بندی مطابق استاندارد جهانی نمی‌باشد.

از نظر بهداشتی

(الف) تلفات به علت عدم تمرکز در تولید، نظارت و کنترل بر جوجه‌ها و خوراک بالاست.
(ب) مصرف دارو بیش از حد مورد نیاز است.
(ج) دقت در کشتار که نهایتاً موجب عمل‌آوری گوشت مرغ به طور ناقص می‌شود.

از نظر تجهیزات مرغداری

(الف) علی‌رغم تهیه خوراک و تاسیسات مناسب در اغلب موارد، متأسفانه تجهیزات مرغداریها معمولاً فرسوده و خارج از استاندارد می‌باشند.
(ب) ماشین‌آلات تهیه خوراک دام و طیور ابتدایی و سیکل دان غالباً ناقص است که این موضوع از عوامل مهم پرت دادن و افزایش مصرف و بالا بودن ضریب تبدیل را به همراه دارد.

از نظر واقعیت‌های اجتماعی

(الف) عدم تشکیل مناسب و واحد جهت هدایت مرغداران که قشر تولید کننده بتوانند از یک کانال مسائل و مشکلات صنف خود و یا حتی توانمندی‌های و پتانسیلهای خود را بازگو نماید.

(ب) سیستم اقتصادی، بازاریابی سنتی و مبتنی بر واسطه‌گری است.

(ج) نبود متولی واحد جهت تنظیم بازار مرغ و تخم‌مرغ

بعد از این همه دلیل باید اذعان داشت که صنعت مرغداری نیازمند کالبدگشایی اساسی در پیکره خود توسط کلیه متولیان می‌باشد امری که جز در صورت توجه به این امر مهم و انجام جراحی پیکره بیمار این صنعت و جدا نمودن غده سرطانی واسطه‌گری و دلالی که جز با حمایت ریشه‌ای از تعاونیها و تشکلهای تولیدی میسر نخواهد شد، در این راستا تعاونیهای مرغداری در راستای اصل ۴۴ قانون اساسی از مسؤولان و متولیان امر انتظار دارند که جایگاه اقتصاد تعاونی را مشخص نموده و با حمایت و تقویت تعاونیها گامهای موثر در جهت بهینه‌سازی و افزایش تولید بردارند تا موجبات رشد و تعالی این صنعت و نهایتاً خودکفایی آن فراهم گردد.

حال با عنایت به موارد ذکر شده در ارتباط با صنعت طیور و وضعیت آن در کشور و مقایسه آن با دنیا و نیز به تشکیل اتحادیه سراسری شرکتهای تعاونی صنعت مرغداری کشور ضمن استقبال از این اقدام که در جهت ارائه هر چه بهتر خدمات حمایتی و هدایتی و همچنین به منظور ساماندهی فعالیتهای صنعت مذکور است امید داریم که این صنعت بیش از پیش شکوفا و پویا گردد.

بهره‌وری، اساس فعالیت نظام تعاون همواره مبتنی بر همکاریهای جمعی و انباشتن نیرو و امکانات پراکنده افراد بر روی یکدیگر بوده است تا طبقات گوناگون اجتماع، به تناسب رشته مورد فعالیت خود و به اقتضای نیازهای خویش در صفوف مشخص و واحد متمرکز گردند. به همین مناسبت همواره نقش ارزنده تعاونیها در شکل واقعی آنان و

میزان ثمربخشی فعالیت شان متناسب با ایجاد و هماهنگی واحدهای پراکنده تعاونی بوده است.

تجربه نشان داده است که تشکیل اتحادیه‌های تعاونی سراسری از شرکتهای سازمان‌هایی که در رشته‌های مشابه و زمینه‌های نزدیک به هم به فعالیت مشغولند حائز اهمیتی خاص و مزایایی فراوان است و قدرتی که از طریق اتحادیه‌ها فراهم می‌گردد، به سادگی موجبات توفیق هر چه بیشتر آنان را درنیل به اهداف موردنظر فراهم می‌آورد. بهرحال، تشکیل اتحادیه‌های سراسری تعاونی برای تلفیق نیروهای تعاونی و وحدت و یکپارچگی فعالیت‌ها، امری اجتناب‌ناپذیر تلقی می‌گردد. چرا که اصولاً هدف از تمرکز واحدها و تشکیل اتحادیه‌های تعاونی، تمرکز قوا برای فعالیت اقتصادی بهتر و ارائه خدمات آموزشی و فرهنگی و اجتماعی گسترده‌تر است و برنامه این قبیل موسسات براساس تبادل خدمات و تحکیم روابط اقتصادی و آموزشی شرکتهای عضو تدوین می‌گردد.

اتحادیه‌های تعاونی معمولاً برای رسیدن به مقاصد معین و مشخصی یا بر عرصه وجود می‌گذارند و ابتدا در یک ناحیه محدود به فعالیت می‌پردازند و به تدریج این فعالیت را در دایره وسیع ملی گسترش می‌دهند. در حقیقت یک اتحادیه سراسری به منزله اجتماع تعدادی از اتحادیه‌های استانی و یا شهرستانی با حفظ خصوصیات و اصول و محتوای آنان است و به همین مناسبت ضوابط و مقررات عوامل مادی، معنوی و انسانی اتحادیه‌های استانی در تشکیل و ایجاد اتحادیه‌های سراسری نیز صادق و حکمفرماست.

همانگونه که تشکیل یک شرکت تعاونی باید با زمینه مساعد قبلی و آمادگی کامل مؤسسين آن همراه باشد و قبل از اقدام به تشکیل آن، کلیه عوامل و امکانات مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد. در هر حال، مسلماً آن دسته از شرکتهای تعاونی می‌توانند به تشکیل اتحادیه‌های تعاونی موفق مبادرت ورزند که هر یک از آنها در درجه اول، قادر به اداره صحیح امور خود بوده، بیلان فعالیت شان روشن

جدول وضعیت تعاونیهای مرغداران تحت پوشش وزارت تعاون در سراسر کشور به تفکیک

ردیف	نام استان	تعداد تعاونیهای فعال مرغداری	تعداد و نوع فعالیت تعاونیهای فعال				تعداد تعاونیهای مرغداری تحت پوشش استان	ملاحظات
			تولید کننده	فراورد کننده	تولید کننده و فراورد کننده	سایر		
۱	آذربایجان شرقی	۲۴	۷	۱۸	۷	۲	۷	
۲	آذربایجان غربی	۴۸	۳۲	۱۰	۴	۲	۱۵	
۳	اردبیل	۲۶	۱۷	۶	۲	۱	۱۱	
۴	اصفهان	۹۰	۶۷	۱۷	-	۶	۲۰	
۵	ایلام	۴۳	۳۴	۷	-	۲	۳۵	
۶	بوشهر	۴۰	۳۹	۱	-	-	۱۸ اتحادیه شهرستانی بوشهر ۷ دشتستان ۱۱	
۷	تهران	۲۳	۲۱	۲	-	-	-	
۸	چهارمحال و بختیاری	۳۷	۳۶	۱	-	-	۱۰	
۹	خراسان	۹۵	۶۸	۲۶	۱	-	۶۴	
۱۰	خوزستان	۴۴	۴۴	-	-	-	۲۹ رامهرمز ۲۵ مسجد سلیمان خدمات تولیدکنندگان می باشند.	
۱۱	زنجان	۳۱	۳۱	-	-	-	۲۷	
۱۲	سمنان	۶۴	۵۳	۴	۱	۶	۶	
۱۳	سیستان و بلوچستان	۶۱	۶۰	۱	-	-	۲۲ اتحادیه شهرستانی سیستان ۲۵ ایرانشهر ۷	
۱۴	فارس	۵۲	۴۰	۹	۳	-	-	
۱۵	قزوین	۲۳	۲۰	۲	۱	-	۱۵	
۱۶	قم	۳۰	۲۳	۷	-	-	۱۲	
۱۷	کردستان	۴۹	۳۷	۱۰	۱	۱	۲۸	
۱۸	کرمان	۷۱	۵۰	۱۷	۱	۳	۳۰	
۱۹	کرمانشاه	۷۳	۵۵	۱۶	۲	-	۴۵	
۲۰	کهگیلویه و بویراحمد	۴۱	۳۹	۲	-	-	۲۵ اتحادیه شهرستانی گچساران ۱۸ بویراحمد ۷	
۲۱	گلستان	۲۷	۲۳	۴	-	-	۷ تحت پوشش اداره کل نمی باشد.	
۲۲	گیلان	۳۱	۲۸	۱	۱	۱	۱۳	
۲۳	لرستان	۹۰	۸۹	۱	-	-	۲۶	
۲۴	مازندران	۱۲۱	۱۱۴	۲	۶	-	۵۲	
۲۵	مرکزی	۵۷	۵۲	۵	-	-	۲۵	
۲۶	هرمزگان	۲۶	۲۶	-	-	-	۱۶	
۲۷	همدان	۳۰	۱۵	۱۰	۲	۲	۱۲ تحت پوشش اتحادیه کشاورزی می باشد.	
۲۸	یزد	۴۳	۴۱	۱	-	۱	۱۹	
	جمع کل:	۱۴۰۰	۱۱۶۰	۱۸۰	۳۳	۲۷	۶۲۴	

همانطور که صمیمیت وفاداری عضو نسبت به شرکت تعاونی موجب پیدایش موقعیت اجتماعی و اقتصادی نوینی برای او می گردد، توفیق و پیشرفت هر شرکت تعاونی نیز به استحکام اساس و وجود

خود را موظف به رعایت تصمیمات اتخاذ شده اتحادیه بدانند و در جریان فعالیت، اصالت فردی و تکروی را فراموش کنند و مطیع روشهای جمعی باشند.

و موفقیت آمیز باشد. زیرا تنها عضویت در اتحادیه کافی نیست. بلکه کلیه شرکتیهای تعاونی عضو باید از هیچگونه همکاری یا اتحادیه خود اعم از مادی و معنوی و اجتماعی دریغ نداشته باشند و

برخوردار باشند و در اتخاذ تدابیری که در بهبود وضع اتحادیه‌اشان موثر است شرکت جویند و رویهمرفته اداره و کنترل اتحادیه‌های تعاونی باید بر مبنای اصول دمکراسی و به بهترین فرم ممکن انجام گیرد تا حقوق و مسؤولیتهای اتحادیه‌ها که خود از اتحاد تعاونیهای کوچک تشکیل شده‌اند محفوظ بماند. زیرا بقا نهضت تعاون وابسته به نسلهاست که در آنان متخصصین کارآموده در تکنیکهای تعاونی به میزانی که لازمه موفقیت تعاونی است تربیت شوند و مقاصد انسانی این نظام را تحقق بخشند.

اینک دوباره به دلایل تشکیل اتحادیه سراسری شرکتهای تعاونی صنعت مرغداری کشور می‌پردازیم باشد که اتحادیه مذکور با یک شکل منسجم و پویا درخصوص تعاونیهای پرورش مرغ گوشتی و تخمگذار و مادر و کلاً صنعت مرغداری خود باعث پیشرفت صنعت مذکور گردد.

ضرورت‌های ایجاد اتحادیه سراسری

تعاونی‌های مرغداری

۱- واقعیت اجتماعی: تشکلهای مرغداری دارای ساختار قوی می‌شوند که دارای نقش هدایتی و فنی می‌باشند. اساسنامه اتحادیه مذکور مطابق نیازهای مرغداران بوده و در نتیجه قابلیت ایجاد بستر مناسب و مطمئن برای حرکت‌های اقتصادی و اجتماعی را دارا می‌باشد که اتحادیه با حجم عملیاتی اعضا هماهنگی داشته و قادر به تامین خواسته‌های آنها می‌باشند.

۲- یکی از مهمترین هدفهای تشکیل اتحادیه مذکور، حذف واسطه‌ها و دلالت از بازار تولیدات طیور می‌باشد که تشکیل اتحادیه زنجیره تولید و توزیع را کامل می‌کند. به عنوان مثال وقتی مرغداران صاحب کشتارگاه شوند یک واسطه از زنجیره تا مصرف حذف می‌شود که با تشکیل اتحادیه و کامل شدن زنجیره تولید و توزیع تقریباً مشکل حل خواهد شد چرا که در آن صورت سودی را که تنها واسطه‌ها به جیب خود می‌بردند به حساب خود تعاونیها خواهد رفت.

۳- تمرکز و ایجاد سیستم توزیع مناسب و اصولی نهاده‌ها و تولیدات طیور

کمک‌های موثر و شایان توجهی به عمل آورد.

اتحادیه‌های تعاونی از لحاظ کیفیت کار و ترکیب سازمانی و همکاری مشترکشان است که با سایر اتحادیه‌ها و سندیکاهای موجود تفاوت پیدا می‌کنند، زیرا عقیده و روش متخصصین تعاونی متکی بر حقایقی از قبیل روابط انسانها، وحدت منافع و مسؤولیتهای و تامین منافع متقابل است. متخصصین تعاونی ایمان دارند، زمانی منافع واقعی افراد به نحو احسن تامین خواهد شد که مردم بدانند چگونه با همکاران خود برای نیل به هدفهای مشترک متحد شوند و به همین مناسبت مورد توجه قرار می‌دهند تا در اثر آن، افراد اجتماع بهم پیوندند و از طریق تشکیل سازمانهای تعاونی و وسعت دامنه فعالیت به شکل اتحادیه‌های تعاونی، از حاصل و ثمره این هماهنگی و اتفاق در مسیر منافع جمعی بهره‌برداری نمایند. هدف از همکاری شرکتهای تعاونی، دسترسی به امکانات بیشتر و بنیانگذاری نظام اقتصادی سالم و ایجاد امنیت و رفاه اجتماعی است. اعضای اتحادیه‌های تعاونی باید از حقوق مساوی

صمیمیت در تشکیلات اتحادیه ارتباط خواهد داشت.

به عبارت دیگر به همان اندازه که افراد کم درآمد و نیازمند بدون عضویت در یک شرکت تعاونی، قادر به تامین معیشت و حفظ حقوق خویش از دستبرد عوامل واسطه و سودجو نیستند، شرکتهای تعاونی نیز بدون ایجاد اتحادیه‌های تعاونی، توانایی مقاومت و ایستادگی در برابر موسسات عظیم غیرتعاونی را نخواهد داشت و در میدان رقابت با آنان بدون شک از پای درخواهند آمد. همچنان که یک شرکت تعاونی به تامین معیشت و تقویت بنیه اقتصادی اعضا خود کمک می‌کند و از راه انجام بسیاری از خدمات فرهنگی و بهداشتی و فراهم آوردن تسهیلات متعدد دیگر، جامعه‌ای کوچک و در عین حال پیشرفته‌ای را بوجود می‌آورد، یک اتحادیه تعاونی نیز قادر است همان خدمات را در مقیاس بزرگتر و دایره وسیعتری به انجام رساند و نه تنها ناحیه با نواحی وسیعی را از پرتو وجود خود بهره‌مند گرداند بلکه در مجموع می‌توانند به استحکام مبنای اقتصاد ملی و تامین دمکراسی واقعی،

سطح زیربنای سالنهای مرغداری و تاسیسات و تجهیزات مرغداری بالغ بر چهل هزار هکتار می باشد که مجموعه این صنعت عظیم سالیانه حدود هشتصد و پنجاه هزار تن گوشت مرغ و پانصد هزار تن تخم مرغ تولید می کند و چنانچه از حداکثر توان بهره جویی و بهره گیری شود، بالغ بر یکمیلیون و یکصد تن گوشت مرغ و هشتصد هزار تن تخم مرغ تولید خواهد شد.

دارد که در آن ۱۲ تعاونی مرغداری عضویت داشته فعالیت می کنند.

لازم به ذکر است که بیشترین تعداد واحدهای تعاونی مرغداری به ترتیب در استانهای مازندران، خراسان، اصفهان، لرستان وجود دارند که هر کدام با تعداد ۱۲۱، ۹۵، ۹۰ و ۹۰ واحد فعال می باشند و درخصوص نوع فعالیت نیز بیشترین تعداد در نوع گوشتی دراستانهای مازندران، لرستان، خراسان و اصفهان با تعداد ۱۱۳، ۸۹، ۶۸، ۶۷ تعاونی عضو می باشند. همچنین برحسب نوع فعالیت در نوع تخمگذار نیز خراسان آذربایجان شرقی، اصفهان، کرمان به ترتیب با تعداد ۲۶، ۱۸، ۱۷، ۱۷ تعاونی عضو فعالیت دارند در پایان جدول پیوستی نمودار وضعیت کلی تعاونیهای مرغداران سراسر کشور به تفکیک استانی و حسب نوع فعالیت و تعداد تحت پوشش قرار گرفتن اتحادیه های استانی آمده است. اکنون اتحادیه سراسری تعاونیهای صنعت مرغداران ایران چندماهی است که شروع به فعالیت اقتصادی نموده است. این اتحادیه با عنایت به وجود مدیران کارآمد تولیدکننده و دلسوز می تواند افقی را پیش پای صنعت پراسترس طیور کشور روشن نماید که این مهم، دست یاری و مدد مدیران ارشد وزارت تعاون و وزارت تخصصی (وزارت جهاد کشاورزی) و وزارت بازرگانی، سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، سایر نهادهای مرتبط را می طلبد.

در پایان امید است که با پشتیبانی و مساعدتهای لازم مسؤولین و متولیان امر تعاون این تشکل سر و سامان و انسجام بهتری گرفته تا از حقوق حقه تولیدکنندگان پروتئین حیوانی که همانا گوشت سفید + تخم مرغ می باشد دفاع شود و دست واسطه گری و دلالی از این صنعت اقتصادی زیر بخش کشاورزی قطع گردد و کل سود حاصله نصیب تعاونیهای تولیدکنندگان واقعی پرورش طیور گردد انشاء... وجود این تشکل باعث رفع نمودن مشکلات فراروی مرغداران سراسر کشور گردد تا با فراغت بال و آسایش و در پناه امنیت و ثبات اقتصادی به تولید بپردازند.

کرمانشاه به ترتیب با ۶۴ تعاونی، ۵۲، ۴۵ بیشترین عضو را در اتحادیه استانی تحت پوشش قرار دادند. و در استانهای تهران و فارس اصلاً اتحادیه ای که زیر نظر اداره کل تعاون آن استان باشد وجود ندارد در استان گلستان نیز اتحادیه ای با ۷ عضو به چشم می خورد ولی تحت پوشش سازمان تعاون روستایی است که هیچگونه فعالیت اقتصادی ندارد! در استانهای بوشهر و سیستان و بلوچستان و کهگیلویه و بویراحمد اتحادیه به شکل استانی وجود ندارد و اتحادیه به صورت شهرستانی می باشد به این ترتیب در بوشهر و در شهرستانهای بوشهر با ۷ عضو و دشتستان با ۱۱ عضو در سیستان و بلوچستان شهرستانهای ایرانشهر با ۷ عضو و بخش سیستان با ۲۵ عضو و در کهگیلویه و بویراحمد در شهرستانهای گچساران با ۱۸ عضو و بویراحمد با ۷ عضو فعالیت خود را بصورت اتحادیه شهرستانی دنبال می کنند.

ضمن آنکه یادآور می شود که در استانهای خوزستان و همدان تشکلی به عنوان اتحادیه وجود ندارد و در استان خوزستان دو تعاونی خدمات تولیدکنندگان کشاورزی وجود دارد که در شهرستان رامهرمز با ۲۹ عضو و مسجد سلیمان با ۲۵ عضو فعالیت می کنند و در استان همدان نیز اتحادیه کشاورزی وجود

۴- کارهای عمومی و حیاتی که لازمه شکوفایی صنعت مرغداری است با شکل گیری اتحادیه صاحب مسئولی می گردد. کارهای فرهنگی تغییر الگوی مصرف، تبلیغات، بسته بندی، تشویق به رشد و شکوفایی صنعت، حمل و نقل، تشکیل پایانه های عرضه و غیره که این امور با تشکیل اتحادیه و برنامه ریزی مدون مسؤولان اتحادیه به نحو احسن شکل خواهد گرفت.

۵- آموزش مؤثرترین عامل تشکیل اتحادیه های تعاونی است.

۶- حل مشکلات شرکت تعاونی مرغداران مثل نوسانات قیمت دان، واکسن، بیماری گله، تلفات، قیمت بالای تعرفه های برق و سوخت مثل گازوئیل کل تعداد تعاونیهای فعال مرغداری تحت پوشش ۲۸ استان کشور، تعداد ۱۴۰۰ تعاونی بوده است که از این تعداد ۱۱۶۰ گوشتی و تعداد ۱۸۰ تخمگذار و تعداد ۳۳ مرغ مادر و تعداد ۲۷ سایر بوده است.

اما درخصوص تعداد تعاونیهای مرغداری تحت پوشش اتحادیه های استانها می توان گفت که در تمام استانها اتحادیه به صورت استانی وجود ندارد ولی در قریب به اتفاق استانها وجود اتحادیه به چشم می خورد. در استانهای خراسان، مازندران،